

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin,

r.

Znak: WZPS-3.431.8.1.2023.ML

**Pani
Elżbieta Peszczyńska
Kierownik
Środowiskowego Domu Samopomocy
w Sławoborzu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej² zespół inspektorów Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie przeprowadził w dniach 10-12 maja 2023 r. kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sławoborzu. Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące organizacji i funkcjonowania ww. jednostki, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym 28 lutego 2024 r., przedstawiam Pani wystąpienie pokontrolne.

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie³.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mających trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym. Celem działalności ŚDS jest pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi w zwiększeniu autonomii, samodzielności i zaradności życiowej, a także integracji społecznej. Zgodnie z dokumentacją programową ŚDS jest ośrodkiem wsparcia typu ABC, funkcjonującym jako jednostka organizacyjna Gminy Sławoborze.

Organizację i zadania Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu określają: Regulamin organizacyjny, Programy działalności oraz plany pracy na dany rok, opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Zachodniopomorskim oraz zatwierdzone przez jednostkę prowadzącą – stosownie do zapisów § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy⁴.

Sprawozdania z działalności kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą zostały sporządzone oraz przekazane do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie i Urzędu Gminy w Sławoborzu w obowiązującym terminie – zgodnie z § 25 przywołanego rozporządzenia.

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 2285

³ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁴ Dz.U. z 2020 z poz. 249

Jednostka dysponuje 28 miejscami uzgodnionymi z Wojewodą Zachodniopomorskim. Na podstawie podpisanych porozumień międzygminnych z usług ŚDS w Sławoborzu mogą także korzystać mieszkańcy Gmin Brzeżno, Rąbino i Połczyn-Zdrój.

Podstawowymi usługami świadczonymi przez ŚDS są treningi funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych, terapia zajęciowa, poradnictwo psychologiczne, terapia ruchowa oraz pomoc w załatwianiu spraw uczestników, w tym zdrowotnych i urzędowych. Treningi realizowane są zgodnie z potrzebami określonymi w indywidualnych planach postępowania wspierająco-aktywizującego, w formie indywidualnej lub grupowej. Terapia zajęciowa realizowana jest m.in. w pracowniach: kulinarnej, plastycznej, ogrodniczo-porządkowej, rehabilitacyjnej, komputerowej. Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, przedstawionego *Tygodniowego rozkładu pracy w ŚDS* oraz zapisów w dziennikach pracy zespołu wspierająco-aktywizującego stwierdzono, że kontrolowana placówka spełnia wymogi określone w § 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zgodnie z którymi dom powinien zapewnić co najmniej 6 godzin zajęć z uczestnikami. Frekwencja uczestników na zajęciach nie budzi zastrzeżeń.

Na podstawie *Zestawienia uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu wg stanu na dzień kontroli* oraz losowo wybranej dokumentacji indywidualnej uczestników nie stwierdzono nieprawidłowości co do zasadności skierowania tych osób do ŚDS w Sławoborzu. W okresie objętym kontrolą odnotowano 6 uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu. W toku kontroli stwierdzono, że osoby te posiadały aktualne orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz wskazanie dwóch lub trzech symboli niepełnosprawności na orzeczeniu – wymagane w przypadku osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego był zgodny ze standardem określonym w § 12 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Kierownik jednostki spełnia wymogi kwalifikacyjne wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz w § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Nie wniesiono uwag do przygotowania zawodowego pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, w oparciu o przepisy określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych⁵.

Na dzień kontroli pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego posiadali co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, wymagane na podstawie § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy pracownicy realizujący treningi umiejętności społecznych posiadali przeszkolenie i doświadczenie w tym zakresie.

Na podstawie § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy kierownik domu lub upoważniony przez niego pracownik organizuje,

⁵ Dz.U. z 2021 r. poz. 1960 z późn. zm.

co najmniej raz na 6 miesięcy, zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu. W toku kontroli stwierdzono, że tematyka szkoleń organizowanych w okresie objętym kontrolą oraz ich częstotliwość była zgodna z zapisami § 23 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławoborzu posiadają także przeszkolenie w zakresie treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, wymagane na podstawie § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Częstotliwość i tematyka spotkań zespołu wspierająco-aktywizującego odpowiada zapisom § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy zlokalizowany jest przy ul. Leśnej 1a w Sławoborzu, w miejscu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestnikom zajęć. Placówka mieści się w dwukondygnacyjnym, podpiwniczonym budynku, stanowiącym własność Gminy Sławoborze, częściowo przekazanym ŚDS w trwały zarząd. Rozległy teren wokół placówki został zagospodarowany na miejsce rekreacyjno-wypoczynkowe dla uczestników środowiskowego domu samopomocy. Jednostka spełnia standard określony w § 18 pkt 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, dotyczący powierzchni użytkowej przypadającej na 1 uczestnika (nie mniej niż 8 m²). Struktura pomieszczeń jest zgodna z § 18 pkt 5 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pomieszczenia wyposażono w meble, sprzęty i artykuły niezbędne do realizacji prowadzonych w nich zajęć wspierająco-aktywizujących oraz udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

Skontrolowana dokumentacja indywidualna uczestników oraz dokumentacja zbiorcza spełnia wymogi określone w § 24 przywołanego rozporządzenia. Indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego jest realizowany w porozumieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem, stosownie do zapisów § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławoborzu, w celu uzyskania optymalnych wyników prowadzonej terapii, współpracuje z rodziną i opiekunami uczestników poprzez działania informacyjne, edukację dla rodzin z zakresu choroby psychicznej, prowadzenie poradnictwa psychologicznego, promowania postaw akceptacji, tolerancji i zrozumienia dla osób ze schorzeniami psychicznymi, promowania zdrowego stylu życia w środowisku rodzinnym i lokalnym. Współpraca polega także na wspólnym organizowaniu festynów, pikników. Rodziny biorą udział w imprezach okolicznościowych, organizowanych przez placówkę, tj. m.in. spotkań Wielkanocnych, Bożonarodzeniowych, Dni Dziadka, Babci, Kobiet itp. Kontakt z rodzinami i opiekunami utrzymywany w sposób trwały i regularny, dzięki temu pojawiające się trudności i problemy można rozwiązać na bieżąco. Indywidualne programy wspierająco-aktywizujące oraz oceny postępów uzgadniane są z rodzicami lub opiekunami uczestników. W przypadku osób ubezwłasnowolnionych częściowo lub całkowicie programy i oceny podpisywane są przez opiekunów prawnych. Każdy sposób kontaktu oraz tematyka rozmów jest dokumentowana.

Podczas kontroli przeanalizowano sposób realizacji zaleceń zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 sierpnia 2019 r. (Znak: ZPS-3.431.11.3.2019.ML). Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie przestrzegano przepisów art. 10-12 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy oraz

rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych w zakresie stanu zatrudnienia i kwalifikacji pracowników niezbędnych na powierzonym stanowisku, a także przestrzegano przepisów § 24 ust. 3 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy w zakresie sporządzanej dokumentacji zbiorczej. Zalecenia zostały zatem zrealizowane.

W związku z niestwierdzeniem uchybień i nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych.

Do wiadomości:
Pan Marcin Książek
Wójt Gminy Sławoborze

Właściwy podpis na oryginale